

ข่าวท่อนทันรัชชากาดที่ ๓

ตามรายงานงานวิชาการอังกฤษ

พิมพ์ในงานทรงบำเพ็ญพระราชนักลหน้าพระศพ

สมเด็จพระเจ้าพยาเธอ เจ้าพากรุหลวงดพนุราเมศวร์

ครก ๙ วัน

ฉบับที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๗๕

โรงพิมพ์สภากาดพิพิธภัณฑ์

ข่าวท่อนหนึ่งรัชกาลที่ ๓
ตามรายงานราชการอังกฤษ

แปลในราชบันทีไทยสกาน*

สำนักผู้รักษาราชการสิงคโปร์

แจ้งความมายัง เย. อาร์. คัปเปอร์ ผู้แทนเดชะนาการของรัฐบาล
นราฯ ประจำปี ๑๙๖๗ ให้ทราบ

ข้าพเจ้าขอถ่ำเนາพร้อมกับหนังสือดังนี้ ๑ ฉบับ คือถ่ำเนา
ดุคหมาย มิศเทอร์ ก็อตต์ ฉบับ ๑ ถ่ำเนาคำเปลตรดหมายพระคดัง
หรือเตือนมาดีกว่าการต่างประเทศจะบัน ๑ ถ่ำเนาทั้ง ๒ ฉบับนั้นมีข่าวใหม่
ที่สำคัญจากต่างประเทศ คำบันอังกฤษชื่อ “คาวโรไดน์” ออกจากรัฐบาล
เมืองวันที่ ๒๘ ตุลาคม ในเวลาที่รัฐบาลของตนไม่ได้อ่านเมื่อถึงบ่าย แต่
ตามที่ถังเกตุได้ เห็นว่ารัฐบาลต่างประเทศแต่คงให้เห็นความร้อนใจเมื่อันมาก
ที่จะร่วงลงให้เกิดร้าวงานกับเรา

ข้าพเจ้ามีเรื่องดังนี้ ๑ ฉบับ

เย. ครอเพ็ด

ผู้รักษาราชการสิงคโปร์

วันที่ ๑ ตุลาคม ๕.๗. ๑๙๖๗ (พ.ศ. ๒๕๖๐)

กำบังค่าโรมาย์แล่นอยู่กลางทะเล

วันที่ ๒ กันยายน ค.ศ. ๑๙๖๕ (พ.ศ. ๒๕๖๔)

เจ้าราชกิจจานุพงษ์ นิคเตอร์ เย. ครอฟต์ ผู้รักษาการณ์สิงคโปร์
ให้ทราบ

เรื่องค่าโรมาย์สำหรับเดินทางเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน
ของท่านมาให้ข้าพเจ้าดูบันทึก ลงวันที่ ๒ เดือนเดียวกันนั้น นำจดหมาย
ขอให้ข้าพเจ้าช่วยน้ำท่าภายนอกต่างๆ ให้ดีที่สุด ข้าพเจ้าขอ
ให้เป็นที่พอใจท่านว่า ถ้าข้าพเจ้ายังมิได้ทำการดูดลูปเป็นมาก ก็หาซื้อ
 เพราะไม่เดือนใจกระทำไม่ การที่จะหางคนเป็นไม่ต้องกับชนชั้นนี้ (ไทย)
 หาใช่การง่ายไม่ ถ้ายังจะคิดทดลองเรื่องการขอไรที่เป็นประโยชน์ ก็ยัง
 ยากหนักนัก แต่การที่จะคิดลองอะไรเข่นว่านั้น ข้าพเจ้ายังหาได้รับคำแนะนำ
 มอบหมายมาไม่ ถึงกรรณ์ข้าพเจ้ายังตัดใจดีกว่า ข้าพเจ้าได้ทำ
 คำเว็จเด็ตในการยังคงให้เป็นที่ชอบใจของไทย และได้ทำให้ไทยพอใจใน
 ชาติเดียวกับข้าพเจ้าทั้งๆ ไปด้วย

ดังเด่นข้าพเจ้าเขียนจดหมายถึงท่านคราวที่แล้วมา ก็ไม่ค่อยทราบ
 อะไรในทางการเมืองที่ควรจะนำมาไว้ ทัพไทยได้ยกเดิมจาก
 ลงความพำนั่นในตอนตนเดือนเมษายน เพื่อจะมาในงานถวายพระเพลิง
 พระศพพระเจ้าแผ่นดินพระองค์ก่อน การเตรียมแต่งการทำพระเมรุ
 ถวายพระเพลิงนั้น รัฐบาลและประชาชนทั่วภูมิภาคจะไม่เงินว่าง จน
 ไม่มีเวลาจะคิดถึงอะไรที่สำคัญน้อยกว่านั้น การที่เรียกกองทัพกลับบ้านนั้น

กี่ เพราะค่ำเป็นที่ช้าราชการผู้ช่วยทั้งหลายจะต้องมากวายพระเพดิng เพวะ
ในการนี้ ช้าราชการผู้ช่วยทุกคนมีหน้าที่นะเพาะกัว แต่ท่าหารก็จะต้อง^๔
มาภักษาเหตุการณ์ นอกจางานนี้พเจ้าเข้าใจว่ามีความเกรงภัยคาดด
กันบ้าง เพราะมีคนเป็นขันมาให้พระเจ้าแผ่นดินบุญบันเป็นผู้เสียงราช
ศัตรูที่ พระองค์คงไม่เป็นที่นิยมชนชั้นของคนมากนัก การถวาย
พระเพดิng นเริ่มเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน มีงานถึง ๕ วัน ตลอดงานนั้น
มีความเรียบร้อยสม่ำเสมอ แต่พระเจ้าค่าวรากตัวว่าพชันนกอบด้วย^๕
ตุ่ก้าแพเกดยังเกดา และคำเรื่องไปประสำคัญจากเหตุนุกเนิน ก่อนที่พยักกลับ
มานั้นโใจกันว่า นายทัพคน ๑ ซึ่งพระยาพิพัฒน์ไดรับคำสั่งว่าเมื่อยกกลับ^๖
มาถึงทัพอังกฤษ ก็ให้แวงไปรับคำสั่ง (รายงานตัว) ต่อเมื่อพยักกลับ^๗
พระยาพิพัฒน์ไม่ทำตาม พระเจ้าแผ่นดินกรุณาจุดเทียนกำหนดว่า^๘
เมื่อพระยาพิพัฒน์กลับบ้านถึงให้ตัดศีรษะลงไปให้เมื่อพยักกลับ^๙ เป็นพยาน
ว่า พระเจ้าแผ่นดินมีพระทัยจะเข้าร่วมตั้งครามกับอังกฤษจริง ๆ ล้วน
พระยาพิพัฒน์แน่อกลับบ้านไม่กวนก้าวย่อง แต่ไฟในบ้านเผา^{๑๐}
ลงศพและตั่นบดงดัน นอกจางานนั้นพระยาชุมพรอีกคน ๑ เป็น^{๑๑}
เจ้าเมืองซึ่งเดียวกัน ได้รับทำการหมั่นประมาทคนอังกฤษพวก ๑ พระเจ้า^{๑๒}
แผ่นดินจึงทรงสั่งให้เรียกมากรุงเทพฯ แล้วจำโซ่ครรภ์ไว้ พระเจ้า^{๑๓}
แผ่นดินทรงพระวตกว่า การหมั่นประมาทน้อจก็เหตุวัวนา คุ้ง

* เป็นคำลือในพากฝึกเวลานี้ จนถึง เชอร์ เชอร์นี เบอร์นี ผู้มีบทบาท^{๑๔}
อุปราชสามนาที่อ่อนเดียว เมื่อเขียนรายงานนี้ต่อรัฐบาลของเขามาเรื่องที่มากรุงเทพฯ^{๑๕}
โดยเพิร์จทำหนังสือสัญญาฉบับไทย ที่มีความข้ออ้าง

ตรัสรัตให้พระยาไกรพระคดังวังหน้า รับไปยังสำนักเมืองพัฒน์ม่างกุ้งให้ไป
ขออภัยในเรื่องหม่นประมาท และบางที่จะให้จัดการอย่างอื่นด้วย เมื่อ
ข้าพเจ้าขอจากกรุงเทพฯ พระยาไกรยังหาได้กดับไม่ ข้าราชการไทย
ยืน ๆ ได้เคยไปยังสำนักเมืองพัฒน์ที่อย่างกุ้งแล้ว และเมื่อกดับมาถึงได้
สำรวจเต็มรูปแบบความเรียบง่ายแห่งกิจการทั้งปวงที่ดำเนินไปใน
ค่ายอยังกุ้ง เมื่อวันที่ ๑๙ เมษาคม ในกรุงเทพฯ ได้วรบจดหมาย ๔ ฉบับ
ลงนาม เป็นรัฐ เบื้อรัน ตัดสัตหังถิ่นนายทหารผู้บังคับการอยู่ในที่ต่าง ๆ
เป็นรัฐ เบื้อรัน นั้น ปรากฏว่าออกเดินเครื่องตรวจราชการในหัวเมืองต่าง ๆ
ซึ่งได้จากการมา แต่เมื่อไปถึงที่ตั้งความแห่ง ๆ ก็ได้เขียนจดหมายเหตุนั้น
แล้วคงไปแก่บุคคลคน ๑ ผู้อยู่ในฐานะซึ่งคิดว่าควรจะมอบไปได้ ผู้นั้น
รับว่าจะตั้งจดหมายทั้ง ๔ ฉบับไปยังผู้รับในที่ต่าง ๆ แต่เมื่อได้ส่งไป รวม
ส่งไปยังกรุงเทพฯ ทั้งสิ้น ในกรุงเทพฯ ได้เบ็ดจดหมายอ่านและคัด
สำเนาไว้ ในจดหมายนั้นขอความแต่เพียงว่า ได้ไปในที่ต่าง ๆ พน
เป็นของไรบ้าง และกำชับนายทหารผู้บังคับการอยู่ในที่ต่าง ๆ ว่า เมื่อ
พบปะกับไทยก็ให้เด้งขอข้ามตัวด้วยไม่ตรอย่างดีที่สุด พระเจ้าแผ่นดินถือ
ทรงทราบความในจดหมายนั้นก็ตั้งพระทัย แต่จดหมายเหตุนั้นจะส่งไป
ให้หน่อยคงอยู่ในที่ได้ข้าพเจ้าหากทราบไม่

ก่อนข้าพเจ้ามาจากกรุงเทพฯ หลายบาททศ ให้มีความทันน
จากเดนถึงความว่า อยังกุ้งกับพะม่าได้วรบกันหลายครั้ง อยังกุ้งจะนะ
ทุกครั้ง ในกรุงหนังเมืองพิใหญ่ของพะม่าเสียชีวิต และอยังกุ้งจะยกเข้าไป

จนถึงวันจะถึงกรุงมนรบุรี ชาวเหตานอาจจะนาๆ กาแห่งเดียว กันกับที่ท่านก่อไว้ในจดหมายของท่านถึงพระคดังเบนแน่ ข้าพเจ้าได้ยินนานนานแล้วว่า (ไทย?) ได้มีการคงใจจะยกไปที่เบร์ แตะงักกฤษไม่ยอมให้เจ้านครผ่านไป ข้อหงส์ทำให้พระเจ้าแผ่นดินสั่ยมหันเคืองพระฤทธิ์เป็นอนมาก ความชุนเคลื่อนนทวชนเพราะอดหมายซึ่งได้รับจากเมืองชนชื่อดันดาแห่งไห่แห่งหนึ่ง กิตาความว่าอังกฤษกำดังเตรียมทัพเพื่อยกไปปีตอาเมืองไห่รังหมอด เมื่อใดเมืองไห่รังได้จะยกเดยมายังสั่ยม คำกล่าววนทำให้รู้สึกดันดาใจในตอนแรกที่ได้รับ แต่เมื่อก่อนข้าพเจ้าออกจากการกรุงเทพฯ นั้น ความตื่นตกใจในได้ระงับลงไปแล้ว ข้าพเจ้าได้ใช้โอกาสทุกโอกาสเพื่อเรียกข้าวทั่วทั่วไป เช่นวันนี้ แตะเจ้งให้ไทยเป็นที่วางใจว่าอังกฤษไม่มีความคงใจเช่นวันนี้โดย เมื่อข้าพเจ้าเดินทางกับพระคดัง ครองหงส์ในวันที่ข้าพเจ้าออกจากการกรุงเทพฯ ข้าพเจ้าได้เตือนความหวังว่าพระคดังไม่เชื่อข่าวด่าง ๆ ที่มีผู้นำมากต่อว่าในสั่ยมเมืองทางเดียวหายแก่อังกฤษ เพราะไม่มีความจริงอย่างไรเดย และผู้ที่นำข่าวเหล่านั้นมากล่าวแต่เป็นผู้คิดให้ร้ายคือประเทศไทย ทั้งนั้น ที่จริงอังกฤษมีความประสงค์อย่างยิ่งที่จะดองอยู่ในเมืองหงส์ตั้งแต่กับชนชาวสั่ยม พระคดังต้องมีข้าพเจ้ากว่าได้รับข่าวไม่ตื้นในเรื่องอังกฤษน้อยอย่างไร แต่พระเจ้าแผ่นดินหรือพระคดังเองไม่ได้เชื่อ พระคดังไม่เงินกว่าอังกฤษคงใจจะรับกับไทย และไทยจะระวังมิกระทำการชุนเคืองให้เกิดแก่อังกฤษ บ้องที่สร้างที่บากน้ำน้ำสำหรับป้องกันพวกชาวยิวท่านนั้น ข้าพเจ้าบอกแก่พระคดังว่าข้าพเจ้าจะนำไปแจ้งให้ศักโภร์ให้ทราบความคงใจดีของไทยทั้งๆ ไปที่มีแก่อังกฤษ และ

ข้าพเจ้าเองก็ได้เห็นความคงใจคืนนั้น ในคราวที่ข้าพเจ้ากลับไปสัมภาษณ์เที่ยว
หลังนั้น แต่ข้าพเจ้าหงั้นใจว่า ข้าพเจ้าแต่ผู้อื่น ๆ ที่ไปกับข้าพเจ้าได้
ประพฤติเป็นที่พอใจพระองค์ พระองค์ถึงตอบทันทีว่าเป็นเช่นนั้น ข้าพเจ้า
ได้ขอต่อพระองค์ให้อ่านวยประโภชันแก่การค้าขายของเรานั้น เป็นหน่วย
เดียวกับภาษีปักเรือ เรือยังกฤษชิงเข้าไปลุ่ยข่าวด้วยกันกว่าครึ่ง ๑ ใน ๑๒
เดือน พระองค์ถึงตอบว่าเป็นธรรมเนียมทั้งสองเก็บภาษีปักเรือทุกเที่ยวที่เรือเข้า
ไม่ในอ่าว แต่เรือสำคัญก็เก็บเช่นนั้นเหมือนกัน พระเจ้าแผ่นดินคงจะไม่
โปรดให้เบ็ดใหญ่ธรรมเนียมเป็นแน่ ข้าพเจ้าถ้าว่าเมื่อยังกฤษทำศึกกับ
พระมาร์เวลล์เดียว บางที่จะเต็มใจแบ่งดินแดนที่ดีที่สุดให้กับข้าพเจ้าแผ่นดิน
ด้วยบ้าง ถ้าเช่นนั้นบางที่พระเจ้าแผ่นดินจะโปรดให้เบ็ดใหญ่ธรรมเนียม
ในทางที่เป็นประโยชน์แก่การค้าขายของอังกฤษบ้าง พระองค์นั้นอยู่คู่
หนึ่งเดียวตอบว่า การจัดราชการบ้านเมืองเช่นที่ว่านั้น หาใช่กิจของพ่อค้าไม่
ข้าพเจ้าไม่เคยได้เรื่องนั้นคือไป.

ในที่สุดข้าพเจ้าขอต่อพระองค์ให้เงี้ยให้ข้าพเจ้าทราบว่า ได้รับข่าว
ใหม่มาจากแดนลงกรณ์อย่างไรบ้าง เพราะข้าพเจ้าอยากรู้ว่าตนนั้นไป
ด้วย พระองค์ถตอบว่า ไม่มีข่าวมาใหม่ ถ้ามีก็คงจะได้แจ้งให้ข้าพเจ้า
ทราบเด้อ และพระองค์ขอให้ข้าพเจ้าตอบมิทรอกรายเพิดว่า พระเจ้า
แผ่นดินได้มีพระราชโองการไว้ดังเมื่อพัฒนาเดชาเมืองทงปวง คือที่อยู่คู่
แดนพระมาร์เวลล์ ว่าให้เตรียมไว้ให้พร้อม เพื่อกองทัพไทยทั้งหมดจะได้
เข้ารวมกับทัพอังกฤษเมื่อตนถูกฝ่าย แต่ให้เตรียมยานพาหนะทั้งสูบนั้น
หากได้ ก็เรือและล้อพานะเป็นตนดำเนินการให้พร้อมกฤษใช้ ยังพระองค์

บอกแก่ข้าพเจ้าว่าในเช้าขันนั้น (วันที่ ๒๐ เดือนก่อน) ได้รับข่าวว่ามีเรื่องมาจากการถูกตัดตา เพื่อเดัดงไม่ครึ่งต่อพระเจ้าแผ่นดินล้าน แต่เรื่องนี้จะมาถึงในเร็ววัน

รายงานที่ข้าพเจ้าแจ้งต่อท่านในอดีตมานาน หรือข้อมูลความคืบหน้า ซึ่งข้าพเจ้าจะแจ้งให้ท่านทราบในเมื่อข้าพเจ้าไปถึงสิงค์โปร์แล้ว ถ้าเป็นประกายชนน์แก่ท่าน หรือเกิดทางการซึ่งท่านมีหน้าที่ปฏิบัติอยู่โดยความเห็นใจ แต่เดิมกำดัง ข้าพเจ้าจะมีความยินดียังนัก.

เมื่อเรื่องการโรมานิกับบัญชีคงกรุงเทพฯ เที่ยวกันแล้วมานาน ของกันนั้น หลายอย่างซึ่งท่านฝ่าไปให้พาร์คดันน์ได้นำไปล่วงเรียบร้อยหมด บันทึก ๒ กะรบออกันนี้ให้ความพอใจยิ่งกว่าล่วงอื่น ๆ

ข้าพเจ้าขอถึงบิดาอพเดติง และบานุชีค่าใช้จ่ายให้แก่ท่านพร้อมกับ จดหมายนี้ เป็นจำนวนเงิน ๑๐ บาท ซึ่งข้าพเจ้าได้มอบให้บริษัทมอร์ กันยันเทอร์เรโนน โกล เมนผู้เก็บจากท่านโดยอัตภิแดกเงินเทากับเรื่อยๆ ต่อไป ๒๗ เหรี่ยญ กับ ๒๐ เชนต์ ขอท่านได้รายเงินนั้นเมื่อเข้าไปช้อปปิ้ง ณ ห้องน้ำมิกกอนอ๊อก & ห้องน้ำสำหรับไม่ทันลงในบิดาอพเดติง แต่จะต้องนำไปล่วงอย่างเดียวกับถึงของที่มีในบิดันน์ ไม่ & ห้องน้ำ พระคันน้ำล่วงให้แก่ข้าพเจ้าเอง ก่อนข้าพเจ้าถัดบัน ภาระว่าเป็นเมื่อย่างตื่นเช้าแต่เนื้อแน่น อาจจะขาดให้ชั้นมันได้เหมือนหินอ่อน แห่งนี้ ซึ่งท่านสั่งไปให้พาร์คดันน์ ข้าพเจ้าได้รับคืนมาเดียว แต่ข้าพเจ้าจะได้นำให้แก่ท่านพร้อมกับหนังสือนี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าแห่งนั้นเป็นของจริง.

ข้าพเจ้าหวังว่าจะได้พบกับท่านใน ๒๙-๓๐ วันนั้น ๑๗๖๑

(ลงนาม) ยอน กีลลี่ช์

คำแปลจดหมายเจ้าพระยาพระคดิ้ง (ภาษาหลังเป็นสัมเด็จเจ้าพระยา
บรมมหาปราชญ์) มีไปถึงมิ่นเตอร์ ยอน ครอเพด ผู้รักษาราชการ
(อังกฤษ) ณ ลิงค์โอล์ฟ ในเดือนตุลาคม ปีรากา ๑๙๗๕ พ.ศ. ๒๔๖๘
(ทันรัชกาลที่ ๑) จดหมายเจ้าพระยาพระคดิ้งเขียนเป็นภาษาไทย ได้
มีผู้แปลเป็นอังกฤษ คำแปลเป็นไทยในที่นี้แปลจากอังกฤษ อาจใช้
กับภาษาไทยเดิมของเจ้าพระยาพระคดิ้งโดยถ้อยคำสำนวน แต่คงจะได้
ความหมายเดียวกัน

ข้าพเจ้าไดรับหนังสือของท่าน ซึ่งท่านให้กับต้นยี่ ปีพันยี่มา
พร้อมกับกระดาษคู่ ๑ กับบันทึกเหตุการณ์ดังนี้ ๑. ปีนัดคู่ ๑ ซึ่ง
เกawanayenradแห่งเบงกอกตั้งมาทุกดีกาด้า ฯ ถวาย ตามจดหมายของ
ท่านระบบนี้ ข้าพเจ้าทราบด้วยความพอใจเป็นอย่างมากว่าอังกฤษได้ หารกัน
(ยะไหร่) และอาสาม ข้อความทั้งหลายในจดหมายของท่าน ที่สำคัญยิ่ง
ก็คือข่าวที่อังกฤษจะนำหัวเมืองมาหดใหญ่ คับทึ่งของทุกดีกาด้า ฯ ถวายของ
เกawanayenradแห่งเบงกอกด้วย ข้าพเจ้าได้นำกราบบังคมทูลทราบ
ฝ่ายตรงข้ามคือพระบาทเป็นทพอพระราชหฤทัยเป็นอย่างมาก พระบาทสมเด็จ
พระเจ้าอยู่หัวทรงยินดีรับของทุกดีกาด้า ฯ ถวาย และโปรดเกด้า ฯ ให้
ข้าพเจ้าแจ้งให้ทราบไปยังท่านเกawanayenrad ว่าทรงชอบใจเป็นอย่างมาก
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพิริยาไทย ๒๐ หายให้กับต้นยี่อันล้น
รับไปส่งต่อท่านเกawanayenradเป็นของตอบแทน

พระยามหาโยชาได้สั่นทนา กับหัวหน้าราชการอังกฤษที่เมืองตะบัน แล้ว
ยกจากที่นั่นไปต่ำบดเกียน * (Kean) ไปถึงโดยไม่มีภัยอันตราย เมื่ออยู่
ที่เกียน (Kean) นั่นได้รับจดหมายจากหัวหน้าทัพอังกฤษที่ยังคงเดิม
เมืองตะบัน ขอให้ทำลายและรบกวนพะม่า แต่ไม่ให้ทำให้เกิดเดือดร้อน
แก่ชาวเมืองซึ่งอยู่เรียบร้อย พะยามมหาโยชาได้ทำเช่นนั้นจนพระเจ้าอยู่หัว
พระองค์ก่ออนตัวรรคคิจต้องกดับมากรุงเทพฯ เพวะเป็นธรรมเนียมที่จะ
ต้องเข้ามาในงานพระบรมศพ เมื่อเต็มการพระบรมศพแล้วก็ถูกฝัน
กองทัพของเราริ่มยังยกไปทำการไร้ได้ เมื่อถึงจุดฝันแล้วพระบาทสมเด็จ
พระเจ้าอยู่หัว ทรงกำหนดไว้ว่า จะโปรดเกล้าฯ ให้พระยามหาโยชายกไป
ช่วยอังกฤษ พร้อมม้าอักครงหนึ่งในเดือนกุมภาพันธ์หรือพฤษภาคม อนึ่ง
ท่านนี้ประสงค์ให้ผู้ยาจัดซื้อภaway และง้วให้แก่แม่ทัพอังกฤษให้แม่ทัพ
อังกฤษใช้ จึงมีพระบรมราชโองการลงแก่ข้าพเจ้าให้ลงไปยังผู้ว่าราชการ
ในหัวเมืองฝ่ายตะวันตกและฝ่ายเหนือให้หาดีตัวน้อมให้ตามต้องการ
ผู้ที่มี กระชาเงาแต่กัดมั่งหา ซึ่งท่านกรุณาส่งมาให้ข้าพเจ้านั้น
ได้รับเรียบร้อยแล้ว แต่ข้าพเจ้าขอส่งของมาตอบแทนเพื่อเต็มความ
หน้ากิจของข้าพเจ้า คือพริกไทย ๓๕ หาน กันยา ๑๐ หาน

ลงวันที่กรุงเทพฯ วันที่ ๑ ถึง恍กม ๑๘๖๕

(มีระกา สปตศก พ.ศ. ๒๓๒๔)

* คำนวนนี้ผู้แปลไม่ทราบว่าชื่อไทยเมื่อขอเข้าไป